

عالم برزخ (زندگی حقیقی نیست چون زندگی حقیقی فقط قیامت است)

- برزخ (در لغت): به معنای فاصله و حایل میان دو چیز.
- عالم برزخ: جهانی میان زندگی دنیایی و حیات اخروی - شروع پس از مرگ و پایان همزمان با پایان دنیا و شروع قیامت
- عالم برزخ دارای بهشت و جهنم (دوزخ) برزخی است که با بهشت و جهنم اخروی و قیامت و موعود و رستاخیز متفاوت است.

ویژگی های عالم برزخ

- ۱- وجود حیات (ادامه فعالیت آگاهانه روح): پس از مرگ ، فعالیت های حیاتی بدن (جسم، کالبد، مادی) متوقف می شود.
- فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح (*جسم) است، «توقی» می کنند؛
- تعریف توقی: اینکه چیزی را به طور تمام و کمال دریافت کنیم.

۲- وجود (افزایش) شعور و آگاهی

- عامل شعور و آگاهی انسان در دنیا و برزخ: روح (*جسم)

- برخی نشانه های شعور و آگاهی در عالم برزخ:

الف) گفت و گوی خدا با انسان:

• اول انسان درخواست بازگشت به دنیا: رَبِّ اَرْجِعُونِ * دلیل درخواست: لَعَلِّي اَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ

- آیه در مورد بدکاران (کافران): تَرَكْتُ

- غیرواقعی بودن درخواست (عدم یقین به درخواست): لَعَلِّي اَعْمَلُ صَالِحًا

• دوم پاسخ خدا: كَلَّا * دلیل پاسخ خدا (رد درخواست): اِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا

(سوره مؤمنون آیه ۹۹ و ۱۰۰) حَتَّىٰ اِذَا جَاءَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ اَرْجِعُونِ لَعَلِّي اَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا اِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَ مِنْ وَّرَائِهِمْ بَرْزَخٌ اِلَيَّ يَوْمٍ يُبْعَثُونَ: آنگاه که مرگ یکی از آنها فرا رسد می گوید: پروردگارا! مرا بازگردانید باشد (شاید) که عمل صالح انجام دهم آنچه را در گذشته ترک کرده ام . هرگز! این سخنی است که او می گوید و پیش روی آنها برزخ و فاصله ای است تا روزی که برانگیخته می شوند.

ظرف تحقق: دوزخ برزخی

ب) گفت و گوی فرشتگان با انسان: در عالم برزخ، انسان با فرشتگان گفت و گو می کند و پاسخشان را می شنود. (تعامل، گفت و گوی دوطرفه) سوره نساء آیه ۹۷ « فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می کنند (توقی روح) در حالی که به خود ظلم کرده اند، می گویند: شما در (دنیا) چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟»

ظرف تحقق: دوزخ برزخی

سوره نحل آیه ۳۲ «آنان که فرشتگان روحشان را می گیرند (توقی روح) در حالی که پاک و پاکیزه اند ، به آن ها می گویند: سلام بر شما، وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام دادید. (اختیار)» ظرف تحقق: بهشت برزخی

ج) سخن گفتن پیامبر(ص) با کشته شدگان جنگ بدر

پیامبر(ص) خطاب به بزرگان کشته شده لشکر کفار در جنگ بدر: «آنچه پروردگارتان به ما وعده داده بود، حق یافتیم؛ آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟... قسم به کسی که جانم در دست اوست، ایشان به این کلام از شما شنواترند، و فقط نمی توانند پاسخ دهند»